

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ПАВЛА ТИЧИНИ**

***Соціальна робота: від теорії до
практики***

Частина 2

УМАНЬ 2017

УДК 364
ББК 60.9
С 40

Рецензенти: *Москальова Л. Ю.* – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної педагогіки та дошкільної освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького; *Лютій В. П.* – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної роботи та практичної психології Академії праці, соціальних відносин і туризму; *Коляда Н. М.* – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Рекомендовано до друку вченою радою факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол № 6 від 14 січня 2017 року).

Соціальна робота: від теорії до практики: колективна монографія / авт. кол.: І. В. Албул, О. Д. Балдинюк, Н. М. Коляда та ін. – Умань, 2017. – Ч. 2. – 210 с.

У монографії відображено найбільш актуальні питання теорії і практики правового регулювання соціальної роботи та соціального захисту населення законодавством і законодавством суб'єктів України. Досліджується співвідношення цих рівнів законодавчого регулювання, в якому безумовне першість відводиться державним законам і іншим нормативним правовим актам.

Зміст монографії відображає сучасні наукові уявлення соціальної роботи як доцільної багатоаспектної діяльності суспільства щодо соціалізації особистості, в тому числі, і осіб, що знаходиться у важкій життєвій ситуації, а також взаємозв'язку і взаємозалежності ефективності і якості соціальної роботи, її форм і змісту з умовами та рівнем розвитку суспільства і особистості.

Монографія може бути використана для підготовки до практичних занять студентів напрямів підготовки (спеціальностей) «Соціальна робота», «Соціальна педагогіка».

УДК 364
ББК 60.9
©

З М І С Т

<i>Передмова</i>	5
Держава як суб'єкт реалізації прав осіб з особливими потребами (Албул Ірина)	6
Соціальна політика в Україні: сутність, основні завдання та напрямки (Балдинюк Олена)	1 4
Гуманітарно-соціальний розвиток українського суспільства (Бойко Ольга)	2 1
Особливості та загальні основи соціально-правового захисту дітей (Бондаренко Галина)	2 8
Основи правового виховання у ВНЗ (Войтовська Алла)	3 5
Правові основи соціальної роботи (Гребінь Лілія)	4 1
Соціальна робота з сім'єю в Польщі: інтердисциплінарний вимір, компаративний аналіз, перспективи для України (Заєць Світлана)	4 7
Нормативно-правові основи соціальної роботи за місцем проживання (Іващенко Катерина)	5 5
Поняття «соціального лідерства» у сфері публічних відносин (Ісаченко Вікторія)	6 5
Соціальна політика у сфері зайнятості населення (Карпич Ірина)	7 0
Технологія соціальної роботи з суїцидальними клієнтами у методі транзакційного аналізу (Клименко Юлія)	7 6
Молодіжна робота – новий стратегічний напрям соціальної політики в Україні (Коляда Наталія)	8 6
Міжнародні системи захисту прав людини (Коляда Тетяна)	9 9
Нормативно-правові основи підготовки майбутніх соціальних працівників до реабілітаційної роботи з особами, які звільняються з місць позбавлення волі (Кочубей Тетяна)	1 0 1
Інноваційні підходи соціальної реабілітації осіб з інвалідністю (Кравченко Оксана)	1 0 8
Особливості запобігання та протидія корупції в Україні (Левченко Наталія)	1 1 1
Особливості діяльності уповноваженого Верховної ради України з прав людини (Матрос Ольга)	1 1 8
Конвенція Організації Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх	

форм дискримінації щодо жінок (Моргай Лілія)	1 2 4
Соціально-правові передумови розвитку інклюзивного туризму в Україні (Перфільєва Майя)	1 3 2
Соціальна робота як складова соціального забезпечення громадян в Україні (Підвальна Юлія)	1 4 1
Національна система професійної освіти у тандемі з міжнародним правовим захистом прав особи (Полєхіна Вікторія)	1 4 6
Суб'єкти відносин у сфері доступу до публічної інформації, їх права та обов'язки (Ревнюк Наталія)	1 5 4
Міжнародні системи захисту прав людини (Чекаленко Вікторія)	1 6 0
Види соціального забезпечення громадян в Україні (Шевчук Оксана)	1 6 7

ПЕРЕДМОВА

Специфікою правового забезпечення соціальної роботи є цільова спрямованість на людину, поліпшення умов і якості його життя. Мета і завдання правового забезпечення соціальної роботи визначають сформульовані в нормативно-правовій базі конкретні принципи, які позначають її основні напрямки. Це - дотримання прав людини і громадянина у сфері соціального обслуговування та забезпечення державних гарантій; рівні можливості для громадян при отриманні соціальних послуг та добровільну згоду на їх отримання. По цілям і завданням правового забезпечення соціальної роботи відноситься також забезпечення державних гарантій на доступність соціального обслуговування, визначення і спадкоємність всіх видів і форм соціального обслуговування, адресність. Через правові норми забезпечується пріоритет соціального сприяння громадянам, які перебувають у важкій життєвій ситуації, сприяння соціальній реабілітації та адаптації. Нормативно-правова база соціальної роботи визначає міжвідомчий характер її діяльності, територіальну організацію, форми, методи функціонування соціальних служб, державну підтримку добровільної громадської діяльності з надання послуг і допомоги населенню. Конституція містить визначення як соціальної держави, політика якої спрямована на створення умов, що забезпечують гідне життя і вільний розвиток людини. Глобальним завданням соціально орієнтованої економіки нашої країни є діяльність щодо соціального захисту всіх соціально-демографічних груп населення. Конституція передбачає право на соціальне забезпечення всіх громадян країни. Ця конституційна норма є основою соціального обслуговування та соціального захисту населення. Правові документи, що регулюють питання соціальної роботи, приймаються на міжнародному, федеральному, регіональному, муніципальному, відомчому рівнях. На міжнародному рівні приймаються регламентують і рекомендаційні документи (установчі акти, декларації, пакти, конвенції, рекомендації та резолюції ООН, ВООЗ, МОП, ЮНЕСКО, ЮНІСЕФ та інших організацій). Серед таких міжнародних актів можна виділити Загальну декларацію прав людини 1948 року, Конвенцію про права дитини 1989 р, Конвенцію про права інвалідів 2006 року або ін. Ці документи мають в Україні силу остільки, оскільки вони ратифіковані нашою державою.

На муніципальному рівні діють нормативно-правові документи муніципальних утворень (прийняті міськими, районними, районними, сільськими, селищними органами влади). На відомчому рівні розробляються і реалізуються рішення, накази, розпорядження безпосередньо установ і організацій. Кожне відомство соціальної сфери випускає власні нормативні акти, обов'язкові для виконання всіма, хто працює у відповідній системі (положення про різні центрах соціального обслуговування громадян).